

*К.е.н., доцент Губарик О.М.
доцент кафедри обліку, аудиту та
управління фінансово-економічною безпекою
Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет
E-mail: vovk33@mail.ru*

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ У ДЕРЖАВНОМУ СЕКТОРІ

Новий етап розвиток системи бухгалтерського обліку в державному секторі економіки ще 10 років тому, коли Кабінетом Міністрів України була затверджена постанова № 34 від 16.01.2007 року «Про затвердження Стратегії модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі на 2007-2015 роки». З того часу, повільними темпами, враховуючи нестабільну економічну ситуацію в країні, модернізація бухгалтерського обліку все таки відбувалася.

Першим суттєвим кроком модернізації було затвердження Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі в період 2010-2012 рр. Під ці стандарти був розроблений уніфікований План рахунків у державному секторі, який затверджений наказом Мінфіну від 31.12.2013 р. № 1203.

Довгі три роки введення в дію Плану рахунків затримувалось, тому що НП(С)БОДС поступово набирали чинності. І от з 1 січня 2017 року установи державного сектору отримали новий План рахунків.

Отже, далі розглянемо особливості нового Плану рахунків. В ньому за десятковою системою наведено коди (номери) і найменування синтетичних рахунків і субрахунків. При цьому цифри в кодах означають наступне:

- перша цифра – балансового рахунку означає клас рахунків;
- друга – номер синтетичного рахунку;

- третя – ідентифікатор суб'єкта державного сектору, вона змінюється залежно від виду суб'єкта державного сектору:

- 1 - розпорядник бюджетних коштів;
- 2 - державний цільовий фонд;
- 3 - державний бюджет;
- 4 - місцеві бюджети;
- 5 - рахунки органів Казначейства.

Але у 2017 році актуальні тільки дві цифри ідентифікатора. Це:

- 1 – розпорядник бюджетних коштів;
- 2 – державний цільовий фонд.

- четверта – номер субрахунку (окрім позабалансових рахунків класу 0).

Це пов'язано з тим, що позабалансові рахунки класу 9 «Позабалансові та управлінські рахунки бюджетів та державних цільових фондів» в 2017 році ще не застосовуються установами. Після аналізу нормативних документів можемо визначити перелік тих субрахунків бухгалтерського обліку, які потрібні суб'єктам державного сектору для відображення здійснюваних господарських операцій. Особливістю цього переходу на новий План рахунків є те, що не усі старі рахунки повністю відповідають новим.

Так, деякі рахунки укрупнюються шляхом об'єднання декількох старих рахунків в один новий. Наприклад, новий субрахунок:

- 1017 «Тварини та багаторічні насадження» утворюється шляхом об'єднання частини залишків по старих субрахунках:

- 107 «Робочі і продуктивні тварини»;
- 108 «Багаторічні насадження»;

- 1118 «Інші необоротні матеріальні активи» утворюється шляхом об'єднання частини залишків по старих субрахунках:

- 114 «Білизна, постільні речі, одяг та взуття»,
- 115 «Тимчасові нетитульні споруди»,
- 118 «Матеріали тривалого використання для наукових цілей» тощо).

Але є і інша зворотна ситуація, коли старий субрахунок ділиться на декілька нових субрахунків.

Наприклад, залишки по рахунку 234 «Господарські матеріали і канцелярське приладдя» розподіляються на нові субрахунки:

- 1512 «Медикаменти і перев'язувальні матеріали»,
- 1513 «Будівельні матеріали»,
- 1812 «Малоцінні і швидкозношувані предмети» тощо).

Також важливе те, що з 2017 року отримані доходи і понесені витрати розпорядники бюджетних коштів повинні вести на більш деталізованому рівні.

Суб'єкти державного сектору можуть також вводити аналітичні рахунки до субрахунків Плану рахунків, що передбачено п. 2 чинного Плану рахунків. І до аналітичних параметрів можуть відноситись:

- загальний фонд (можна позначити цифрою «0»);
- спеціальний фонд по видах надходжень (можна позначити цифрами «1», «2» і т. д.).

Введення такої аналітики потрібне для більш точного відображення господарських операцій з урахуванням особливостей бюджетного законодавства і правильного розкриття інформації надалі при складанні фінансової і бюджетної звітності.

Що стосується переліку субрахунків, то державним установам необхідно затвердити субрахунки у вигляді робочого Плану рахунків наказом (чи розпорядженням) про організацію бухгалтерського обліку.

При такій ситуації щоб уникнути неузгодженості в облікових даних при консолідації в зведеній фінансовій і бюджетній звітності розпорядника вищого рівня, такий розпорядник повинен визначити єдині вимоги.

А саме, розпорядник бюджетних коштів вищого рівня для своїх нижчих може видати єдиний розпорядчий документ про застосування робочого плану рахунків.

І ще слід звернути увагу на перенесення залишків, яке здійснюється в міжзвітний період (звіт за 2016 рік вже складено, а наступний звітний період — I квартал 2017 року ще не настав) на підставі бухгалтерської довідки з додаванням таблиці відповідності субрахунків бухгалтерського обліку, які діють у 2016 і 2017 роках. Переведення залишків у бухгалтерській довідці відображається таким чином:

- дебетові залишки переносяться із зазначенням по кредиту старого номера рахунку і по дебету нового номера рахунку;

- кредитові залишки переносяться із зазначенням по дебету старого номера рахунку і по кредиту нового номера рахунку.

У результаті перенесення залишків по рахунках старі рахунки мають бути закриті і відкриті нові згідно з Планом рахунків станом на 1 січня 2017 року. Тож, обов'язково перевірте дотримання балансу активів і пасивів після перенесення залишків по рахунках [1].

Отже, розглянувши сучасні тенденції розвитку системи бухгалтерського обліку у державному секторі, бачимо, що Міністерством фінансів має стратегічні плани щодо модернізації бухгалтерського обліку бюджетних, а саме відповідати всім сучасним тенденціям в даному секторі економіки і уніфікувати систему бухгалтерський облік для всіх суб'єктів державного сектору.

Список використаної літератури

1. Гапоненко Л. Новий План рахунків: переносимо залишки / Л. Гапоненко // Бюджетна бухгалтерія. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://buhgalter.com.ua/articles/buhgalterskiy-oblik/noviy-plan-rahun-kiv-perenosimo-zalishki/>